

SYLLABUSI

Të dhënat bazë të subjektit	
Njësia akademike:	Fakulteti i Menaxhimit
Programi:	Menaxhim Biznesi dhe Ndërmarrësi
Titulli i kursit:	Ndërmarrësia Sociale
Niveli:	Bachelor
Statusi i çështjes:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	II
Semestri:	III
Numri i orëve në javë:	3
Vlera e kreditit – ECTS:	4
Koha / Vendndodhja:	USHAF
Mësuesi/ja i/e lëndës:	
Detajet e kontaktit:	
Përshkrimi i kursit	Kursi përfshin materiale shkencore të cilat do të elaborohen duke paraqitur aspekte teorike dhe praktike me punime dhe kërkime mbi Ndërmarrësinë Sociale, Ndërmarrësinë dhe Ndërmarrësinë Sociale, Vlerësimin e Ndryshimeve Sociale, Mundësitë e dizajnit social, Ndryshimi i ndërmarrjeve për të përmbushur nevojat e paplotësuara, Ndarja e detyrave, Analiza e tregut dhe e industrisë, Planet e biznesit për sipërmarrjen sociale, Analiza SWOT, Aktivitetet operative, Analiza e rentabilitetit në ndërmarrje, Financimi i sipërmarrjes sociale, Struktura e ndërmarrjes, Konsideratat ndaj bizneseve të tjera, Fillimi i punës sociale dhe prezantimi nga studentët.
Objektivat e kursit	Qëllimi i kursit është që studentët të zhvillojnë njohuri duke kuptuar aspektet e Ndërmarrësisë Sociale dhe përgjegjësitë e tyre për menaxhimin e ndërmarrjes. Studentët gjithashtu do të jenë të përgatitur për të hapur rrugën për suksesin e ndërmarrjes në një treg konkurrues duke menaxhuar me sukses ndërmarrjet sociale për të krijuar vlerë sociale. Ky modul do t'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri se si të kryejnë analiza sociale - Financimi i Ndërmarrësisë Sociale, Menaxhimi i Riskut, Plani i Prodhimit, Analiza e Breakeven në Ndërmarrje, Sistemi i Kontabilitetit në Ndërmarrje, etj.
Rezultatet e pritura të nxënësit	Pas përfundimit me sukses të modulit, studenti duhet: 1. Për të fituar njohuri rreth sipërmarrjes sociale dhe për të dalluar elementët e saj, (ECTS: 1), 2. Kuptoni strukturat organizative nga organizatat jofitimprurëse tradicionale. (ECTS: 0.5), 3. Identifikon elementët kryesorë në ekosistemin e sipërmarrjes sociale, (ECTS: 0.5), 4. Vlerëson pikat e forta dhe kufizimet e sipërmarrjes sociale në adresimin e problemeve sociale, (ECTS: 1), 5. Analizon përdorimin e Inteligjencës Artificiale si një mjet inovativ në sipërmarrjen sociale për të zgjidhur

	sfidat sociale . (ECTS: 0.5), 6. I aftë për punë ekipore në ndërmarrjet sociale, (ECTS: 0.5),		
Kontributi në ngarkesën e punës së studentit (i cili duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënit të studentit)			
AKTIVITETI	orë	Ditë/javë	në total
Leksion	2	15	30
Ushtrime/detyra teorike	1	15	15
Vizita Pune/Praktike			
Kontaktet me mësuesit – konsultimet	1	5	5
Përgatitja për detyrat e projektit	1	5	5
Projekt kursi – Test (planifikim + zbatim)	2	2	4
Detyrat e shtëpisë	1	5	5
Koha e studimit personal të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)			20
Përgatitja për provimin përfundimtar	1	5	5
Koha e shpenzuar për vlerësim (teste, provim përfundimtar)	2	3	6
Projekte, prezantime, etj.	1	5	5
TOTALI			100
Metodologjia e mësimdhënies dhe të nxënit	Leksioni do të organizohet me studentin në qendër, mësimdhënia do të të zhvillohet përmes leksioneve, ushtrimeve, shembujve praktikë, interpretimeve individuale dhe në grup, punimeve seminarike, vlerësimeve periodike etj. E gjithë kjo do të realizohet në aspektin teorik dhe praktik duke i paraqitur materialet në formë audio-vizuale përmes teknologjisë elektronike me programet Windows Office. Në aspektin teorik, do të ofrohen njohuri të përgjithshme shkencore, të bazuara në literaturën bashkëkohore. Pjesa praktike do të realizohet kryesisht përmes shembujve konkretë nga literatura dhe punimeve studentore, do të dëgjohet mendimi i studentëve mbi literaturën që do të përdoret, mbi mënyrën e organizimit të leksionit i cili do të jetë interaktiv në lidhje me temat e mësuara, orientimi në shtjellimin e materialit do të diskutohet në grup - vizita praktike, prezantime studentore për Studime Rasti, Punime Seminarike ose Kërkimore.		
Metodat e vlerësimit dhe kriteret e kalueshmërisë	Metoda e vlerësimit - bazohet në tre aktivitete - mbi bazën e të cilave do të ndërtohet nota përfundimtare: ➤ Aktiviteti dhe Angazhimi në Mësim..... max. 20 pikë (%) ➤ Projekti/prezantim/punim seminarik.....max. 10 pikë (%) , ➤ Provimi përfundimtar (ose dy teste).....max. 70 pikë (%) Kriteret e kalueshmërisë - të lidhura me aktivitetet e parashikuara nga metoda e vlerësimit: 1. Aktiviteti dhe Angazhimi në Mësim – vlerësohet me 20 pikë (%) nga 100 pikë (%) të mundshme: • Aktiviteti në mësim (10 pikë (%)) - do të thotë që studenti është aktiv dhe i përfshirë në diskutime interaktive midis profesorëve dhe studentëve, midis studentëve dhe studentëve, duke hapur tema		

të reja që lidhen me lëndën, duke ofruar ide, opinione dhe mendime kritike me qëllim nxitjen e debatit gjatë leksioneve.

- Angazhim **(10 pikë (%))** - do të thotë që studenti përfundon dhe prezanton detyrat që i jepen në fund të çdo leksioni dhe që më pas diskutohen në fillim të leksionit tjetër.

Qëllimi: Nxitja e të menduarit kritik dhe zgjidhjes krijuese të situatave reale që lidhen me problemet e paraqitura - që lidhen me mësimdhënien dhe të nxëniet në modulin lëndor.

2. Hartimi dhe prezantimi i një projekti/punimi seminarik - vlerësohet me 10 pikë nga 100 pikë (%) të mundshme,

Brenda semestrit, studenti (mund të jetë një grup studentësh - jo më shumë se 3 studentë) duhet të përgatisë një projekt/punim seminarik (Word dhe PowerPoint), i njëjti punim duhet të prezantohet gjatë orarit të caktuar për prezantim. Prezantimi do të zgjasë maksimumi 15 minuta.

Tema e punimit mund të propozohet nga profesori dhe nga studenti - tema e propozuar nga studenti duhet të miratohet nga profesori dhe duhet të jetë në korrelacion të plotë me lëndën.

Punimi i prezantohet grupit dhe vlerësohet bazuar në cilësinë e përmbajtjes, analizën, kreativitetin dhe aftësinë për ta paraqitur atë qartë.

Kriteret e vlerësimit të projektit/punës seminarike	
përbërës	Pikë (%)
Struktura dhe Qëllimi i punimit	3
Përmbajtja/shpjegimi i punimit	3
Përfundimet e nxjerra dhe prezantimi i punimit	4
Totali:	10

Qëllimi: zhvillimi i aftësive kërkimore, analitike dhe shkencore, përmes trajtimit të një teme specifike në mënyrë të pavarur dhe akademike - të lidhur me mësimdhënien dhe të nxëniet në modulin lëndor.

3. Testi i provimit përfundimtar vlerësohet me 70 pikë (%) nga 100 pikë (%) të mundshme,

Brenda semestrit, janë planifikuar të mbahen dy Teste (2 x 35 pikë (%)) për studentët e angazhuar aktivisht në ligjërata, testi i parë në javën e 7-të ose të 8-të dhe testi i dytë në fund të ligjëratave, studenti e kalon testin nëse ka të paktën 18 pikë (%), meqenëse studenti konsiderohet se e ka kaluar testin e parë, atëherë studenti mund të japë testin e dytë, studenti ka të drejtë të japë drejtpërdrejt provimin përfundimtar - me gojë ose me shkrim. Studenti do ta japë provimin përfundimtar, pas përfundimit të ligjëratave të lëndës dhe brenda afateve të provimeve të përcaktuara nga Senati i Universitetit.

Testi i provimit (formulari i pyetjeve) duhet të plotësohet individualisht nga studenti dhe vlerësohet sipas kriterëve dhe përmban:

- ♦ pyetje objektive me zgjedhje të shumëfishta, të cilat do të përdoren për të vlerësuar aftësinë e studentit për të kujtuar dhe njohur konceptet dhe materialin e kursit **30 pikë (%)**,

	♦ pyetje subjektive të llojit të temës për shpjegim/përgjigje me shkrim/detyra - për të cilat vetë studenti duhet të jetë në gjendje të japë përgjigje që lidhen me materialin e lëndës së ligjësuar, të njëjtat përgjigje do të përdoren për të vlerësuar të kuptuarit dhe aftësitë e studentit për të zbatuar njohuritë e fituara në analizë, sintezë/vlerësim të problemit.... 40 pikë (%) Qëllimi i testit : të vlerësojë përvetësimin e rezultateve të të nxëniet dhe aftësinë për t'i zbatuar ato në situata praktike. Studenti e kalon provimin nëse mbledh 50 pikë (%) nga të gjitha aktivitetet e parashikuara nga metoda e vlerësimit. Notat në UShAF: <table><tr><th>Vlerësi mi</th><th>ECTS/Nota</th><th>Përqindja (%)</th><th>Përkufizimi</th></tr><tr><td>10</td><td>A</td><td>90 - 100</td><td>Shkëlqyeshëm</td></tr><tr><td>9</td><td>B</td><td>80 - 89</td><td>Shkëlqyeshëm</td></tr><tr><td>8</td><td>C</td><td>70 - 79</td><td>Shumë mirë</td></tr><tr><td>7</td><td>D</td><td>60 - 69</td><td>Mirë</td></tr><tr><td>6</td><td>E</td><td>50 - 59</td><td>Mjaftueshëm</td></tr><tr><td>5</td><td>FX/F</td><td>0 - 49</td><td>Pamjaftueshëm</td></tr></table>	Vlerësi mi	ECTS/Nota	Përqindja (%)	Përkufizimi	10	A	90 - 100	Shkëlqyeshëm	9	B	80 - 89	Shkëlqyeshëm	8	C	70 - 79	Shumë mirë	7	D	60 - 69	Mirë	6	E	50 - 59	Mjaftueshëm	5	FX/F	0 - 49	Pamjaftueshëm
Vlerësi mi	ECTS/Nota	Përqindja (%)	Përkufizimi																										
10	A	90 - 100	Shkëlqyeshëm																										
9	B	80 - 89	Shkëlqyeshëm																										
8	C	70 - 79	Shumë mirë																										
7	D	60 - 69	Mirë																										
6	E	50 - 59	Mjaftueshëm																										
5	FX/F	0 - 49	Pamjaftueshëm																										
Mjete konkretizimi – IT	Përdorimi Tabela inteligjente, internetit, pa tel, kompjuterit, projektorit, PowerPoint-it, përdorimi i platformave dhe mjeteve "on-line" për të mbështetur komunikimin dhe bashkëpunimin në ekip, etj.																												
Raporti midis pjesës teorike dhe praktike të studimit	70% - Teori, 30% - Ushtrime/detyra praktike, Ky raport synon të analizojë lidhjen midis njohurive teorike të fituara gjatë leksioneve të ofruara në modulin e kursit dhe zbatimit të ushtrimeve praktike (vizita praktike, ushtrime me studentë, kuize studentësh në klasë, etj.). Nga gjithsej 100 orë të planifikuara për kursin, ndarja bëhet sipas raportit 70% duke u përqendruar në teori dhe 30% në ushtrime/detyra praktike. • 70 orë i kushtohen leksioneve teorike, duke përfshirë përvetësimin e koncepteve bazë, metodologjive dhe standardeve të parashikuara në modulin e kursit. • 30 orë janë të përqendruara në ushtrime/detyra praktike, studime rastesh, punë në grup dhe zhvillim projektsh simulimi. Shpërndarja e 4 ECTS sipas raportit 70%-30% ❖ 3 ECTS - të dedikuara për pjesën teorike, ❖ 1 ECTS - i dedikuar pjesës së ushtrimeve/detyrave praktike, Kjo ndarje pasqyron ekuilibrin midis përvetësimit të koncepteve bazë dhe zbatimit të tyre përmes aktiviteteve praktike.																												
LETËRSI																													
Literatura bazë	1. Safet Merovci, PhD: “Ndërmarrësia”, Prishtinë 2000, 2. Teresa Chahine, 2016, Hyrje në Ndërmarrësinë Sociale, CRC Press, Taylor & Francis Group, LLC																												
Literaturë shtesë	1. Chahine, T. Hyrje në Ndërmarrësinë Sociale. Boca Raton, FL: CRC Press, 2016,																												

	- Guo, C., & Bielefeld, W. Ndërmarrësia Sociale: Një Qasje e Bazuar në Dëshmi për Krijimin e Vlerave Sociale. San Francisco, CA: Jossey-Bass. WSU, 2014, - Emeric Solymossy & Safet Merovci, “Ndërmarrësia”, Prishtinë, 2006. - Poshan Yu, Steve KM Wong, Akhilesh Chandra Prabhakar - Strategjitë e IA-së për Ndërmarrësinë Sociale dhe Zhvillimin e Qëndrueshëm Ekonomik 2024 nga IGI Global
Plan mësimi i hartuar:	
JAVA	Leksioni që do të mbahet
Java e parë	Hyrje në sipërmarrjen sociale; prezantimi i studentëve me kurrikulën e kursit
	Përmbledhje mbi sipërmarrjen sociale Prezantimi i studentëve me sipërmarrjen sociale, Përkufizimi i Ndërmarrësisë Sociale: Emra sipërmarrësish socialë të shquar dhe projekte të suksesshme në fushën e sipërmarrjes sociale. Rëndësia e Ndërmarrësisë Sociale: Identifikimi i sfidave sociale dhe mjedisore që ndërmarrjet sociale mund të adresojnë. Rezultatet e pritura nr. 1 dhe 4.
Java e dytë	Përkufizimi i sipërmarrjes sociale Qëllimi Social ose Mjedisor: Ndërmarrja sociale ka një qëllim parësor për të adresuar një sfidë specifike sociale ose mjedisore. Ky qëllim është thelbësor dhe konsiderohet më i rëndësishëm sesa fitimi financiar. Inovacioni dhe Kreativiteti: Ndërmarrjet sociale shpërblejnë inovacionin dhe kreativitetin për të gjetur mënyra të reja dhe efikase për të zgjidhur problemet sociale dhe mjedisore. Rezultatet e pritura nr. 2 dhe 4
Java e tretë	Përdorimi i Inteligjencës Artificiale në Zgjidhjen e Sfidave Sociale Si mund të përdoret inteligjenca artificiale për të adresuar probleme të tilla si: arsimi i barabartë, kujdesi shëndetësor i përballueshëm, zvogëlimi i pabarazive dhe mbrojtja e mjedisit. Raste konkrete ku startup-et dhe organizatat shoqërore kanë përdorur inteligjencën artificiale për të krijuar ndikim pozitiv. Rezultati i pritur nr. 6.
Java e katërt	Vlerësimi i ndryshimeve shoqërore, Vlerësimi i ndryshimit shoqëror është një proces i përdorur për të vlerësuar ndikimin dhe efektet e ndryshimeve të ndryshme në shoqëri. Ky proces është i rëndësishëm për të kuptuar nëse një projekt, politikë, program ose iniciativë ka arritur qëllimet e saj

	shoqërore dhe për të identifikuar mënyra për të përmirësuar dhe rafinuar veprimet e ardhshme. Ja disa elementë dhe hapa të rëndësishëm për vlerësimin e ndryshimit shoqëror: Rezultatet e pritura nr. 6 dhe 5
Java e pestë	Etika e Inteligjencës Artificiale dhe ndikimi në sipërmarrjen sociale Diskutim mbi ekuilibrin midis inovacionit dhe përgjegjësisë sociale. Si ta përdorim inteligjencën artificiale në një mënyrë të drejtë, transparente dhe gjithëpërfshirëse, në mënyrë që të mos krijojmë diskriminim ose përjashtim. Shembuj të politikave dhe praktikave etike që organizatat duhet të ndjekin. Rezultati i pritur nr. 6.
Java e gjashtë	Ndryshimi i ndërmarrjeve për të përmbushur nevojat e paplotësuara Ri pozicionimi i bizneseve për të përmbushur nevojat e paplotësuara është një mënyrë efektive për të krijuar vlerë sociale. Kjo mund të përfshijë ofrimin e produkteve ose shërbimeve që i shërbejnë nevojave të paplotësuara të individëve ose komuniteteve, punësimin e grupeve të marginalizuara, përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe marrjen e masave të tjera për të përmbushur qëllimet e tyre sociale, ndarja e punës, Testi i Parë, Rezultatet e pritura nr. 2 dhe 4.
Java e shtatë	Analiza e tregut dhe industrisë; ndarja e detyrave, Hulumtimi i Konsumatorit dhe Kërkesës Identifikimi i grupmoshave, preferencave dhe nevojave të klientëve potencialë. Vlerësimi i faktorëve që ndikojnë në kërkesën për produktin ose shërbimin tuaj. Analiza e Konkurrencës: Identifikimi i konkurrentëve të drejtpërdrejtë dhe të tërthortë në treg. Vlerësimi i pikave të forta dhe të dobëta të konkurrentëve, duke përfshirë strategjitë e tyre aktuale dhe të ardhshme. Analiza e Mundësive dhe Kërcënimeve: Rezultatet e pritura nr. 4, 5 dhe 6.
Java e tetë	Planet e biznesit për sipërmarrjen sociale, Shkrimi i një plani biznesi për një sipërmarrës është një hap i rëndësishëm në krijimin e një sipërmarrjeje që synon të ketë një ndikim pozitiv në shoqëri. Plani i biznesit do të ndihmojë në identifikimin e qëllimeve të sipërmarrjes, strategjisë operative, burimeve të nevojshme dhe se si do të përmirësojë jetën e individëve ose komuniteteve. Ja disa komponentë të rëndësishëm që duhet të përfshihen në një plan biznesi për një sipërmarrës social. Rezultatet e pritura nr. Rezultatet e pritura nr. 5 dhe 6
Java e nëntë	Analiza SWOT , Analiza SWOT është një mjet i zakonshëm dhe i fuqishëm në strategjinë dhe planifikimin e biznesit. Ajo ofron një pasqyrë të gjerë të situatës aktuale të një organizate, duke identifikuar pikat e forta dhe të dobëta të saj (analiza e brendshme) dhe mundësitë dhe kërcënimet e paraqitura nga mjedisi i jashtëm (analiza e jashtme). Ja një shpjegim më i detajuar i secilit aspekt të analizës SWOT.

	Rezultatet e pritura nr. 6.
Java e dhjetë	Aktivite operative; përsëritje dhe diskutim interaktiv me studentët, Çfarë është sipërmarrja sociale dhe çfarë e dallon atë nga biznesi i zakonshëm? Si mund të përfshihen sipërmarrësit socialë në zgjidhjen e problemeve sociale dhe mjedisore? Cilat janë disa shembuj të njohur të sipërmarrjes sociale dhe ndikimi pozitiv që kanë pasur? Cilat janë sfidat kryesore me të cilat përballen sipërmarrësit socialë? Çfarë burimesh nevojiten që ndërmarrjet sociale të kenë sukses?
Java e dymbëdhjetë	Analiza e pikës së barazimit në ndërmarrje, Analiza e pikës së barazimit është një mjet i rëndësishëm për të kuptuar se kur një kompani do të jetë në gjendje të nxjerrë fitim dhe të jetë në nivelin e "fitimit zero". Në thelb, kjo është pika në të cilën të ardhurat e një kompanie barazohen me shpenzimet e saj dhe fillon të ndodhë fitimprurshmëria. Analiza e pikës së barazimit ndihmon në përcaktimin e pragut të vendimmarrjes për ndryshimet në çmim, shpenzime ose vëllimin e shitjeve. Rezultati i pritur nr. 5.
Java e tetëmbëdhjetë	Financimi i sipërmarrjes sociale; demonstrim analitik me studentë, Financimi i sipërmarrjes sociale është një sfidë kryesore me të cilën përballen ndërmarrjet sociale. Ndërmarrjet sociale kanë një qëllim të dyfishtë: të krijojnë vlerë sociale dhe të realizojnë fitim ekonomik. Kjo i bën ato të ndryshme nga organizatat jofitimprurëse dhe i vendos në një pozicion unik në kërkimin e burimeve financiare. Rezultati i pritur nr. 6
Java e katëmbëdhjetë	Struktura e ndërmarrjes, Struktura e një ndërmarrjeje përcakton mënyrën se si një organizatë organizohet dhe menaxhohet në nivele të ndryshme të hierarkisë dhe nëpër funksione të ndryshme. Struktura e një ndërmarrjeje mund të ndryshojë ndjeshëm në varësi të madhësisë, natyrës së biznesit dhe qëllimeve të organizatës. Rezultati i pritur nr. 6.
Java e pesëmbëdhjetë	Rreziku i biznesit, kontrolli i biznesit; Rreziku është një pjesë e natyrshme e çdo biznesi. Sipërmarrësit dhe menaxherët duhet të jenë të vetëdijshëm për rrezikun dhe të ndërmarrin hapa për të kontrolluar dhe menaxhuar këto rreziqe. Kontrolli i biznesit është procesi i identifikimit, vlerësimit, zbutjes dhe menaxhimit të rreziqeve në një organizatë, rishikimi i materialit mësimor, Testi i dytë, Rezultatet e pritura nr. 5.
Politikat akademike dhe rregullat e sjelljes	
Studenti është i obliguar t'i vijojë ligjëratat më rregull dhe të ketë sjellje korrekte ndaj kolegëve dhe stafit të Universitetit, mbajtja e qetësisë dhe angazhimi aktiv në ligjëratat dhe ushtrime është e obligueshme. Gjatë orëve të ligjëratave dhe ushtrimeve NDALOHET ushqimi, pëshpërimat që pengon punën në klasë dhe përdorimi i telefonave mobil. Njëkohësisht, telefonat celularë duhet të fiken ose të vihen në heshtje dhe të mos përdoren gjatë kohës së ligjëratave apo ushtrimeve. Mungesa e integritetit akademik (ku përfshihet plagjiatura, kopjimi i punës së një personi tjetër, përdorimi i ndihmave të paautorizuara në provime, mashtrimi etj) nuk do të tolerohet. Nëse ka dyshime për vërtetësinë e punës	

së paraqitur, mësime dhënësi ka të drejtë t'i kërkojë studentit të verifikojë punën e tij/saj. Kjo mund të bëhet përmes: përsëritjes së punës, testimit me shkrim ose me gojë, kuiz i papritur apo me çdo veprim tjetër që konsiderohet i nevojshëm nga ligjëruesi.